

Webquest: Stalking

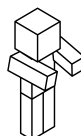
Niniejszy webquest dotyczy szkodliwego zjawiska stalkingu, które dotyka wielu osób. Naszym celem jest zwiększenie świadomości na temat tego zjawiska wśród młodzieży.

Webquest będzie się składał z różnych zadań, które możesz zrealizować samodzielnie lub w grupie. W ramach ćwiczeń wcielisz się w znajomego osoby doświadczającej stalkingu, która stara się pomóc koleżance.

Ćwiczenie 1

Zapoznaj się z historią Małgosi, która doświadcza stalkingu. Małgosia jest postacią fikcyjną, ale takie sytuacje zdarzają się w prawdziwym życiu – możliwe nawet, że sam/a o takiej sytuacji słyszałeś/aś lub jej doświadczyłeś/aś.

Ninja Creeper

Piętnastoletnia Małgosia dołącza do społeczności na Discordzie, która jest związana z serwerem Minecrafta. Tam poznaje wielu przyjaciół. Choć pochodzą z odległych części Polski, bardzo lubi spędzać z nimi wieczory, budując kolorowe i oryginalne budowle oraz chodząc razem na questy.

Pewnego dnia do społeczności dołącza ktoś nowy – PixelNinja. PixelNinja podbija serca całej minecraftowej drużyny, ale najbardziej ciągnie go do Małgosi – z wzajemnością. Lubią te same filmy, seriale, mają podobny gust muzyczny, śmieją ich te same memy... Gosia wnet odkrywa, że pod tym nickiem kryje się czarujący, inteligentny i zabawny szesnastoletni Piotrek.

Dziewczyna spędza całe noce wymieniając z Piotrkiem wiadomości. Łączy ich tyle, że Małgosia nie jest w stanie uwierzyć, że ktoś tak wspaniały istnieje i na dodatek jeszcze lubi z nią rozmawiać... To wydaje się zbyt piękne, aby było prawdziwe.

Mija tydzień intensywnej wymiany wiadomości i Piotrek powoli zaczyna sugerować, że pewnego dnia fajnie byłoby się spotkać w realu. Małgosia te sugestie zbywa żartami – chętnie by się z nim spotkała, ale ma poczucie, że jest jeszcze za wcześnie.

Piotrek zaczyna coraz bardziej nalegać – przecież Gosia mieszka w Gdańsku, a on w Poznaniu, a to nieco ponad 3 godziny pociągiem! On by dał radę namówić rodziców na tę wizytę nawet w nadchodzący weekend...

Gdy Małgosia delikatnie prosi go, by zwolnił, chłopak zaczyna w pasywno-agresywny sposób sugerować, że widać, że jej nie zależy i że jest taka sama jak inne dziewczyny. Rozmowa szybko przeradza się w kłótnię i Piotrek pokazuje się Gosi z najgorszej strony.

Dziewczyna jest rozczarowana, ale z drugiej strony odczuwa ulgę – dobrze, że poznała mroczną stronę Piotrka, zanim spotkali się twarzą w twarz. Po którejś z rzędu niemilej wiadomości postanawia go zignorować.

Początkowo Piotrek daje jej spokój, ale inni członkowie ich discordowej społeczności zaczynają informować Gosię o tym, że PixelNinja próbuje nastawić ich przeciwko niej. Po paru godzinach Piotrek znów zaczyna do niej pisać mimo milczenia z jej strony – wiadomości te są pełne obelg i wulgarnych gróźb. Gdy Małgosia znów nie odpisuje, Piotrek przeprosza i mówi, że wypił kilka piw i wcale nie życzy jej źle, ale gdy Małgosia wciąż go ghostuje, wraca do wyzwisk. Małgosia go blokuje.

Po kilku dniach wszystko wraca do normy, choć cała ta sytuacja zniechęciła Gosię do gry w Minecrafta. Dziewczyna wychodzi z koleżankami na plażę i wrzuca zdjęcie na Instagrama. Po paru minutach pod zdjęciem zaczynają się pojawiać komentarze, a także wiadomości prywatne... od użytkownika pixelninja2008. Niektóre są pełne skruchy, inne wulgarne i agresywne. Małgosia nie odpisuje na żadną z nich.

Dziewczyna czuje ogromny niepokój – nie dzieliła się z Piotrkiem kontami społecznościowymi. Nie odpisuje mu, tylko od razu go blokuje.

Godzinę później zaczyna dostawać od niego wiadomości na Messengerze, co ją przeraża, bowiem nie ma pojęcia skąd Piotrek zna jej nazwisko.

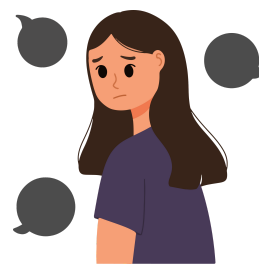
Blokuje go i tam.

Wtem zaczyna dostawać wiadomości na WhatsAppie, Snapchacie i na prywatny numer telefonu – wiadomości, które są jeszcze bardziej obelżywe i przemocowe niż to, co Piotrek wcześniej wysyłał jej na Discordzie. Dziewczyna jest zrozpaczona i przerażona.

Następnego dnia, gdy wychodzi ze szkoły, pod bramą czeka na nią nieznamy chłopak. Podchodzi do niej i mówi z ponurą satysfakcją:

„Cześć, SkittlePrincess! To ja, PixelNinja! Myślałaś, że pozbędziesz się mnie tak łatwo? Chodź na kawę, to wyjaśnimy sobie parę spraw”.

Przerażona Małgosia ucieka.

Ćwiczenie 2

Kiedy podczas spotkania Gosia dzieli się z Wami tą historią, zdania w Waszym towarzystwie są podzielone.

Marek twierdzi, że to wszystko to jej wina, bo od początku było jasne, że to jakiś creep. Adam uważa, że to komplement, że ktoś ma na nią aż tak silnego crusha i jest tak zaangażowany. Bardziej powściągliwa jest Basia, która zastanawia się, czy to nie podchodzi pod stalking. Sugeruje, że warto byłoby to komuś zgłosić, może nawet policji? Postanawiasz działać – chcesz pomóc Małgosi.

Po powrocie do domu siadasz przy biurku i zaczynasz szukać informacji.

Poszukaj w sieci informacji i dowiedz się:

- jaka jest prawna definicja stalkingu?
- Jakie zachowania świadczą o stalkingu?
- Poszukaj statystyk ilu osób to dotyczy; osoby, które doświadczają takich trudności, czasem myślą, że są w tym kompletnie odosobnione, a z reguły to nieprawda.
- Sprawdź jakie kary grożą za stalking w Twoim kraju. Znajdź porady prawne od ekspertów.
- Zastanów się, gdzie przebiega granica między byciem namolnym / irytującym a stalkingiem. Co dla Ciebie byłoby nie w porządku w takiej sytuacji?

Ćwiczenie 3

Na podstawie zebranych danych, przygotuj prezentację, w której przedstawisz powyższe informacje w atrakcyjnej formie. Odbiorcami tej prezentacji mają być młodzi ludzie, którzy mogą nie znać swoich praw i nie wiedzieć jak bronić swoich granic w takich sytuacjach.

Możesz skorzystać z Canvy, Powerpointa lub innego programu graficznego, którym lubisz się posługiwać.

Ćwiczenie 4

Zastanawiasz się, jak to się stało, że chłopak z Discorda tak szybko odkrył gdzie Małgosia chodzi do szkoły i jak dowiedział się od niej aż tyle w tak krótkim czasie. Czy mamy do czynienia z genialnym hakerem?

Zaczynasz przeglądać media społecznościowe Małgosi i odkrywasz, że Gosia zostawiła mnóstwo poszlak umożliwiających znalezienie jej danych.

Zdjęcia domu, ogrodu, ulicy, na której mieszka, zdjęcia sprzed szkoły, fotki z pobliskich kawiarni wraz z oznaczeniem znajomych...

Zauważasz, że jej nick na Discordzie jest taki sam jak nazwa jej profilu na Instagramie, a co gorsza, na profilu na Instagramie Gosia... posługuje się pełnym imieniem i nazwiskiem!

Wszystko to dostarcza tylu informacji, że nie trzeba być hakerem lub detektywem, aby zebrać wystarczająco danych, aby Małgosi naprawdę uprzykrzyć życie.

To nie koniec... Zauważasz, że Gosia ma otwarty profil na FB, a tam widnieje... jej numer telefonu.

Ten chłopak nie jest super hakerem. On dostał wszystko na tacy!

Twoim zadaniem będzie dokładne przeanalizowanie Twoich cyfrowych śladów.

- Sprawdź jakich aplikacji używasz, które z nich mają dostęp do Twoich danych?
- Zweryfikuj zdjęcia i posty jakie umieszczasz na SM, czy na ich podstawie, dałoby się łatwo wywnioskować gdzie mieszkasz / gdzie często bywasz / do jakiej szkoły chodzisz?
- Czy po Twoich nickach da się dotrzeć do Twojego imienia i nazwiska?
- Czy Twoje dane adresowe / kontaktowe są publicznie dostępne?

Pamiętaj, nie chodzi o to aby popaść w paranoję, ale by być po prostu czujnym. Creepów niestety nie brakuje...

Ćwiczenie 5

W zależności od efektów audytu podejmij odpowiednie działania:

- Usuń lub zminimalizuj ilość wrażliwych informacji, szczególnie dotyczących miejsca zamieszkania,
- Zmień nicki,
- Odinstaluj aplikacje, których już nie używasz; pamiętaj, że odinstalowanie aplikacji nie jest równoznaczne z usunięciem konta!
- Sprawdź, czy jakieś zdjęcia lub filmiki mogą Ci przysporzyć ewentualnych problemów obecnie lub w przyszłości? „Zobacz, pokażę Twoim rodzicom to zdjęcie z imprezy!”

Ćwiczenie 6

Wykonaj infografikę przedstawiającą dobre praktyki udostępniania i nieudostępniania treści o sobie. Połóż nacisk na utrudnienie dostępu do Ciebie potencjalnym stalkerom.

Ćwiczenie 7

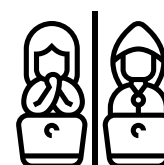
Pora pomóc Małgosi!

Na podstawie powyższych ćwiczeń ustal plan działań naprawczych i to, jak pomożesz Małgosi. Jako że jesteście niepełnoletni, koniecznie poproście o pomoc zaufanych dorosłych.

Niech Twój plan uwzględni wytłumaczenie tego co się stało rodzicom lub nauczycielom. Dla osób ze starszego pokolenia świat cyfrowy bywa wciąż nieco tajemniczy. Warto im pokazać, że sytuacja jest poważna!

Jak to wszystko się zakończy?

Twoim zadaniem jest dokończenie historii Gosi. Na podstawie wszystkiego czego się dowiedziałeś/aś w Webqueście, dokończ opowieść i podejmij decyzję jak to wszystko się zakończy. Możesz napisać opowiadanie, ale też stworzyć komiks, filmik, spektakl – wszystko zależy od Ciebie 😊

Garść wskazówek

- Stalking jest przestępstwem, trzeba o tym pamiętać!
- Piotrek też jest osobą niepełnoletnią, być może warto zaangażować jego prawnych opiekunów.
- Jeżeli sytuacja zostanie zgłoszona policji, warto zabezpieczyć dowody, screeny wiadomości i relacje świadków.

Wielkie dzięki za udział i zaangażowanie. Jeżeli chcesz wiedzieć więcej, poniżej umieściliśmy kilka linków do sprawdzonych źródeł.

Pamiętaj, że w tego typu sytuacjach najważniejsze jest bezpieczeństwo i komfort osób pokrzywdzonych!

Źródła

- Artykuł omawiający zjawisko stalkingu:
<https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/spoleczenstwo/237296,1,byly-narzezony-jak-przeklenstwo.read>
- Blog kancelarii adwokackiej, opisujący szerzej zjawisko stalkingu:
<https://stalking.com.pl/blog-stalking-art-190a-kk/>
- Definicja stalkingu w Wikipedii: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Stalking>
- Prawo karne w kontekście stalkingu: <http://karne.pl/stalking.html>
- TABASCO, platforma wiedzy dotyczącej nadużyć w internecie:
<https://www.tabasco-erasmus.eu/crossmediaplatform/pl/homepage-polski/>
- Wywiad z kryminolożką i badaczką stalkingu:
<https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/spoleczenstwo/1918962,1,nowe-formy-stalkingu.read>